

УКРАЇНА

(19) UA (11) 54566 (13) U
(51) МПК (2009)
A61K 31/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ МНОЖИННОГО КАРІЄСУ ЗУБІВ У ПІДЛІТКІВ

1

2

(21) u201008394

(22) 05.07.2010

(24) 10.11.2010

(46) 10.11.2010, Бюл.№ 21, 2010 р.

(72) КУРДИШ ЛАРИСА ФЕДОРІВНА

(73) ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ.М.І.ПИРОГОВА

(57) Спосіб профілактики розвитку множинного карієсу зубів, що передбачає застосування лікарських засобів, який відрізняється тим, що підліт-

кам призначають препарати "Біокосмовіт Плюс" по 1 капсулі після їжі двічі на добу та "Доппельгерц Віталотонік" по 20 мл двічі на добу до їжі та перед сном - протягом двох місяців, рекомендують постійно вживати "Симбілакт-Альба з лактулозою", проводять зміцнення соматичного здоров'я шляхом призначення фізіотерапії, психотерапії, нормалізації розпорядку дня, праці та відпочинку з наданням рекомендацій по раціональному харчуванню та заняттях спортом.

Корисна модель відноситься до медицини, зокрема до терапевтичної стоматології, і може бути використана для первинної профілактики множинного карієсу зубів у підлітків.

Для профілактики розвитку множинного карієсу зубів використовують комплексну терапію, яка включає застосування «Біотриту-С» в дозі 1 табл. 3 рази на день, протягом 1 місяця щоквартально, і «Кальцію цитрат» - 1 табл. 3 рази на день разом із їжею, протягом 1 місяця щоквартально, догляд за ротовою порожниною з використанням зубної пасти серії «Восход» - 2 рази на день по 2 хв., аплікація пасти на зуби протягом 5 хв. (Білищук М.В. Прогностична оцінка та профілактика карієсу зубів у дітей Прикарпаття : дис... канд. мед. наук: 14.01.22. / М. В. Білищук ; Івано-Франківськ, 2010.- 179с).

Відомий спосіб профілактики карієсу включає комбінацію препаратів «Сімбітер» (по одній дозі, 2 рази на добу), «Бактулін» (по 1 таблетці після їжі) та йогурту (по 1 капсулі тричі на добу) в поєднанні з місцевим використанням фторвмісних препаратів (обробка вражених карієсом зубів дентингерметизуючою рідиною, застосування препаратів «Вітрімер» та «Safotide»). (Гавриленко М.А. Застосування синбіотиків в комплексі профілактичних засобів у дошкільнят при карієсі зубів : дис... канд. мед. наук: 14.01.22. / Гавриленко ; Одеса, 2007 - 142с).

Для профілактики розвитку множинного карієсу рекомендують застосування профілактичного комплексу: навчання стандартному методу чистки зубів з використанням зубної пасти «Жемчуг» в поєднанні із харчовим концентратом поліфенолів

«Еноантом», який приймають після їжі по 5 мл, розвівши в 100 мл теплої кип'яченої води, підкисленої двома краплями лимонного соку. Прийом харчового концентрату проводять щоденно протягом 2-х тижнів. (Семенов К.А. Профілактика карієсу зубів у дітей з різними психоемоційними типами: дис... канд. мед. наук: 14.01.22. / К.А.Семенов; Одеса, 2007 - 117с).

До недоліків даного способу профілактики необхідно віднести те, що дані схеми не враховують особливості вегетативної регуляції та їх взаємозв'язок із процесами адаптації підлітків з множинним карієсом зубів, в умовах підвищеного психоемоційного навантаження. Також не враховано аліментарний дефіцит нутрієнтів в харчуванні підлітків, та спосіб їх життя (неправильний режим дня та відпочинку, гіподинамія, зловживання комп'ютерними іграми).

В основу корисної моделі «Спосіб первинної профілактики множинного карієсу зубів у підлітків» поставлено завдання розробити спосіб профілактики множинного ураження зубів каріозним процесом шляхом проведення корекції, виявлених у цих хворих, психовегетативних та адаптаційних порушень, що виникають на фоні підвищеного психоемоційного навантаження, неправильного способу життя та аліментарного дефіциту нутрієнтів.

Поставлене завдання вирішується способом (наведений в таблиці №1), що передбачає для проведення первинної профілактики розвитку множинного карієсу використання препаратів «Біокосмовіт Плюс» по 1 капсулі після їжі, двічі на добу, «Доппельгерц Віталотонік» по 20мл двічі на добу, до їжі та перед сном - протягом двох місяців.

(13) U
(11) 54566
(19) UA

Всім підліткам рекомендують постійно вживати «Симбілакт-Альба с лактулозою», як кисломолочний напій функціонального призначення. Також підліткам проводять зміцнення соматичного здоров'я шляхом призначення фізіотерапії, психотерапії, нормалізації розпорядку дня, праці та відпочинку з наданням рекомендацій по раціональному харчуванню та заняттям спортом. Психотерапія носить груповий характер та включає в себе групові диспути та рольові ігри з освоєнням комплексу вправ аутогенного тренування за Шульцом. Підліткам призначають на вибір душ Шарко - тривалість процедури розпочинають з 1 хвилини і доводять до 5 хвилин, курс лікування - 20 процедур або вуглекислі ванни - 5 раз на тиждень, курсом 12 процедур. Концентрація вуглекислоти в воді складає 1,0 г/л, температура води 34-32 °С, тривалість процедури розпочинають з 5 хвилин поступово доводячи до 10 хвилин.

В схемах первинної профілактики розвитку множинного карієсу зубів підлітки використовують аплікації на поверхню зубів «Tooth Mousse» - один раз на добу протягом місяця. Для проведення гігієни ротової порожнини підліткам призначають зубну пасту «Максимальний захист від карієсу» та зубну щітку «360°суперчистота всієї порожнини рота» середньої жорсткості. Як додатковий засіб гігієни підліткам призначають ополіскувач для ротової порожнини «Plax» та зубний флос з фторидом натрію. Дану схему профілактики множинного карієсу зубів у підлітків застосовують двічі на рік.

Спосіб здійснюється таким чином. Методика первинної профілактики розвитку множинного карієсу зубів у підлітків передбачає, в першу чергу, проведення санації ротової порожнини з наступним призначенням препаратів «Біокосмовіт Плюс» по 1 капсулі після їжі, двічі на добу, «Доппельгерц Віталотонік» по 20 мл двічі на добу до їжі та перед сном - протягом двох місяців. Всім підліткам рекомендують постійно вживати «Симбілакт-Альба с лактулозою», як кисломолочний напій функціонального призначення. Застосування препарату «Біокосмовіт плюс» забезпечує в умовах аліментарного дефіциту мінеральних та органічних речовин можливість повноцінної ремінералізації та підвищення резистентності емалі.

З метою корекції фізіологічних та компенсаторних механізмів підліткам із факторами ризику розвитку множинного карієсу призначають комбінований рослинний препарат «Доппельгерц Віталотонік» по 20 мл двічі на добу до їжі та перед сном. Даний препарат справляє загально тонізуючий, седативний та адаптогенний вплив за рахунок вмісту таких природних речовин як екстракти глоду, хмелю, валеріани, меліси та женьшеню.

Для нормалізації біоценозу шлунково-кишкового тракту, до якого відноситься і ротова порожнина підліткам із підвищеною ймовірністю розвитку множинного карієсу призначають синбіотик нового покоління «Симбілакт - Альба з лактулозою». Завдяки функціям фізіологічних мікросинбіотів людини препарат опосередковано впливає на підвищення неспецифічної резистентності організму, стійкості його до несприятливих факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, особливо в умовах підвищеного фізичного та психоемо-

ційного навантаження при неконтрольованому використанні лікарських засобів та неповноцінному харчуванні. Лікувально-профілактичні властивості даного препарату обумовлені найбільш фізіологічними мікросинбіонтами людини які підібрано за антагоністичною активністю до патогенної та умовно-патогенної мікрофлори шлунково-кишкового тракту а також їх максимальною синергічною взаємодією, доповненою лікувально-профілактичною дією лактулози.

З метою корекції симпатикотонії, підліткам з множинним карієсом рекомендовано на вибір душ Шарко або вуглекислі ванни. Душ Шарко - це душ «ударного» типу зі зменшеною зоною впливу. В ньому працюють два струмені - гаряча вода (до сорока градусів) та холодна (двадцять градусів). Такий контраст і забезпечує терапевтичний ефект - збільшується притік крові до всіх органів, покращується робота судин, забезпечуючи загально стимулюючий та тонізуючий вплив на організм. Тривалість процедури розпочинають з 1 хвилини і доводять до 5 хвилин, курс лікування - 20 процедур.

Вуглекислі ванни призначають 5 раз на тиждень, курсом 12 процедур. Концентрація вуглекислоти в воді складає 1,0 г/л, температура води 34-32 °С, тривалість процедури розпочинають з 5 хвилин поступово доводячи до 10 хвилин. Завдяки поєднанню температурного, механічного та хімічного факторів, вуглекислі ванни діють на вегетативну нервову систему. Даний вплив реалізується опосередковано через гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникову систему та безпосередньо - через дію вуглекислоти на рецептори вегетативної нервової системи (утворюються активно діючі біологічні речовини: ацетихолін, гістамін, серотонін, холінергастери), внаслідок чого знижується збудливість симпатичної та підвищується тонус парасимпатичної нервової системи, що призводить до економізації діяльності серця, мозку та інших органів та систем, до покращення їх тропіки та забезпечення киснем. Покращується капілярний кровотік, одночасно знижується тонус венозних судин.

Також схема первинної профілактики множинного карієсу включає в себе індивідуалізовану екзогенну медикаментозну профілактику карієсу препаратом ремінералізуючої терапії «Tooth Mousse». «Tooth Mousse» - це водорозчинний крем, основним діючим агентом якого є Recaldent™* CPP-ACP (Казеїн Фосфопептид - Аморфний Кальцій Фосфат). В порожнині рота CPP-ACP надійно зв'язується з біоплівкою, зубним нальотом, бактеріями, гідроксиапатитом і м'якими тканинами, доставляючи біо-доступний кальцій і фосфор. Також нейтралізує продукти життєдіяльності бактерій зубної бляшки та кислоти що потрапляють в порожнину рота з продуктами харчування сприяючи ремінералізації твердих тканин зуба. Препарат призначають у вигляді аплікацій раз на добу протягом місяця.

Для проведення гігієни ротової порожнини підліткам призначають зубну пасту яка містить фторид та карбонат кальцію «Максимальний захист від карієсу» та зубну щітку «360°суперчистота всієї порожнини рота» середньої жорсткості. Дана щітка оснащена текстурованим очищувачем язика та

щік, м'якими гумовими поліруючими чашечками має силовий виступ та клиноподібні пучки щетини. Як додатковий засіб гігієни підліткам призначають ополіскувач для ротової порожнини «Plax» та зубний флос з фторидом натрію.

Використання запропонованого способу первинної профілактики множинного карієсу зубів допомагає зменшити ризик розвитку множинного ураження зубів каріозним процесом у підлітків.

Приклад застосування. Під час профілактичного огляду пацієнту К., 15 років проведено комплексне обстеження під час якого виявлено: індекс Green-Vermilion дорівнює 1,7 бали, податливість емалі зубів до дії кислоти - 60 % а ремінералізуюча здатність слини 5 діб, швидкість слиновиділення склала 0,27 мл/хв, в'язкість слини - 1,67. Виявлено також зниження буферної ємності (4,9), pH (5,7), мінералізуючого потенціалу ротової рідини (1,1). Біохімічне дослідження змішаної слини виявило збільшення рівня загального білку (1,37 г/л) та кислоти фосфатази (18,3 од/л) і зниження рівня кальцію (1,42 ммоль/л), фосфору (3,87 ммоль/л), магнію (0,19 ммоль/л), калію (17,97 ммоль/л) та лужної фосфатази (18,67 од/л). При дослідженні стану біоценозу ротової порожнини виявлено III

ступінь дисбіозу (Увідн/Лвідн =10). Також у пацієнта діагностовано затримку розвитку кісткової системи (різниця від середньо популяційного стандарту склала 1), порушення психовеgetативної регуляції (наявність ознак синдрому вегетативної дистонії) та адаптації (наявна неповноцінна реакція активації).

Після проведення санації ротової порожнини пацієнту призначено препарати «Біокосмовіт Плюс» по 1 капсулі після їжі, двічі на добу, «Доппельгерц Віталотонік» по 20 мл двічі на добу, до їжі та перед сном - протягом двох місяців та вживати «Симбілакт-Альба с лактулозою», як кисломолочний напій функціонального призначення. Пацієнту призначено душ Шарко, тривалість процедури розпочинали з 1 хвилини і доводили до 5 хвилин, курс лікування склав 20 процедур. Крім того місцево, у вигляді апікацій, призначили препарат ремінералізуючої дії «Tooth Mousse» а для проведення гігієни ротової порожнини зубну пасту «Максимальний захист від карієсу» та зубну щітку «360°суперчистота всієї порожнини рота» середньої жорсткості. Як додатковий засіб гігієни призначено ополіскувач для ротової порожнини «Plax» та зубний флос з фторидом натрію.

Таблиця 1

Спосіб первинної профілактики множинного карієсу зубів у підлітків

Лікарська профілактика	Безлікарська профілактика
<ul style="list-style-type: none"> - «Біокосмовіт Плюс» по 1 капсулі після їжі, двічі на добу, протягом двох місяців. - «Доппельгерц Віталотонік» по 20 мл двічі на добу до їжі та перед сном. - «Симбілакт-Альба с лактулозою», постійно, як кисломолочний напій функціонального призначення. - Фізіотерапія. - Психотерапія 	<p>Зміцнення соматичного здоров'я підлітків:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нормалізація розпорядку дня, праці та відпочинку. - Раціональне харчування. - Заняття спортом.
<ul style="list-style-type: none"> - Санація ротової порожнини. - „Tooth Mousse” - апікації раз на добу протягом місяця. 	<ul style="list-style-type: none"> - Раціональна гігієна ротової порожнини. Зубна паста «Максимальний захист від карієсу», зубна щітка «360°суперчистота всієї порожнини рота» середньої жорсткості, ополіскувач для ротової порожнини «Plax» та зубний флос з фторидом натрію. - Вживання твердих продуктів та розчинів з метою покращення самоочищення ротової порожнини.

Схема проведення комплексної первинної профілактики множинного карієсу зубів у підлітків.

Також проведено курс психотерапії з освоєнням методики аутогенного тренування, нормалізацію розпорядку дня, праці та відпочинку з наданням рекомендацій з раціонального харчування та занять спортом.

Клінічне обстеження пацієнта через 3 місяці після проведеного курсу профілактичних заходів не виявило нових каріозних уражень, всі пломби збережені, а проведене комплексне обстеження дало наступні результати індекс Green-Vermilion дорівнює 0,6 бали, податливість емалі зубів до дії кислоти - 30 % а ремінералізуюча здатність слини 3 доби, швидкість слиновиділення склала 0,38

мл/хв, в'язкість слини - 1,45. Виявлено також підвищення буферної ємності (5,6), pH (6,3), мінералізуючого потенціалу ротової рідини (3,1). Біохімічне дослідження змішаної слини виявило, порівняно з вихідним рівнем, зменшення рівня загального білку (1,01) та кислоти фосфатази (14,15 од/л) і підвищення рівня кальцію (1,8 ммоль/л), фосфору (4,15 ммоль/л), магнію (0,28 ммоль/л), калію (19,3 ммоль/л), натрію (15,02 ммоль/л) та лужної фосфатази (21,3 ммоль/л). При дослідженні стану біоценозу ротової порожнини виявлено нормалізацію біоценозу ротової порожнини (Увідн/Лвідн =1). Також у пацієнта

діагностовано нормалізацію психовегетативної регуляції (зникнення ознак синдрому вегетативної дистонії) та адаптації (фізіологічна реакція

активації), що свідчить про ефективність проведених профілактичних заходів.